

je tudi krepki, jedrnati hrvaški jezik prvak. Lirsko pesništvo se mi zdi preveč mehkužno, posebno erotično. Mnogo besed, drzne primere — seveda moramo se spomniti tudi žive, južne hrvaške narave, katera se hitro razgreje. Tako je tudi v godbi. Junaških zborov, kakor so hrvaški, težko slišiš drugodi; tudi pojó jih Hrvati, da je veselje, ali nežni lirski zbori so mi drugodi bolj povšeči. Bodi pa tako ali drugače, ta zbirka je res dragocena, čitaš jo z veseljem. Matica je s tem izdanjem jako ugodila svojim udom. Tudi oprava knjige je bogata. Dodan ji je majhen tolmač bolj neznanih in zastarelih besedij.

Pastorak. Pučki igrokaz u četiri čina. Napisao Josip Evg. Tomić. (Zabavne knjižnice zv. 148. in 149.) 8°. Str. 142. Cena 50 kr. — V Slavoniji smo. Anica, lepa in ošabna hči zadolženega krčmarja Gjukanu rada gleda Nikolo, pastorka bogatega in oderuškega kmeta Marka. Seveda prave ljubezni ni, dasi jo Nikola iskreno ljubi, in celo pozabi dobre in plemenite Marice. Marko proda Gjukanu krčmo, Nikolo spravi k vojakom, oženi se z Anico in odide v Bosno, da krčmari. Nikolo peče nezvestoba Aničina, a ko odsluži pri vojaki, vrne se v hišo brata Maričinega, dokler pravica ne prisodi njemu posestva in hiše njegove pokojne matere, katero mu je hotel Marko po krivici vzeti. Dobrota in plemenito srce Marice obudi v njem zopet staro ljubezen, in ko mu ona odpusti, zaroči se z njo. Med tem pride Anica zopet v vas; živela je grdo in razuzdano življenje. Ubijalka svojega otroka mora v ječo, kjer je sedel tudi že Marko. — Slavonsko življenje je naslikano v tem igrokazu dobro, ker je pisatelj pozna, vendar ne bi škodilo, da bi bili razgovori posebno v početku malo bolj dostojni. Razuzdanih razgovorov ni lepo slišati nikjer, tudi na pozornici ne, a najmanj, če jih govoré deklice. Najbolj prikupljiva oseba je Marica, tiha, plemenita duša, pravo nasprotje svojih tovarišic. Nikola je tudi poštenjak, a malo čudno je, kako je mogel verovati lažnivi Anici in zapustiti Marico. Anica se ti ne prikupi prav nič, že v početku ne, ali jako dobro je pogodil pisatelj, ker na koncu privede Anico zopet v selo v vsej bedi in nesreči, kot živ nauk njenim družicam. To silno

deluje, nauk je izvrsten. Tudi kmetje so ti povšeči: branijo svoje ognjišče in ne pusté ptujcem, da se naselijo v njih vasi. Kaka sreča, da bi bilo v resnici tako! Ko bi bilo več marljivosti, zmernosti in zloge, ne bi mrgolelo toliko ptujcev po lepi hrvaški zemlji! Pisatelju je dala gledališka uprava prvo nagrado. J. Barle.

ČEŠKO SLOVSTVO.

Ku světlu kříže. Čtyři povídky od děkana Bedřicha Kamaryta. Nákladem vlastním (Deštná u Soběslavi). Cena 1 gld. 20 kr. — Prva povest: «Kábové z Rybňan» pripoveduje o pobožnih lastnostih grajščine Červená Lhota, katerim mnogo nasprotuje sosed na Dirné, protestant, in jim je vzrok velike nesreče. «Chrysantha», pobožna rimska gospá, gleda, kako sodijo njene sinove. Mlajši pričuje Jezusovo vero, dasi mu iztaknejo oko in pohabijo nogo. Starejši daruje malikom. Mati sklene, da ga z deklo poiščeta ter pridobita zopet za Kristusa. Nevredni sin pa zataji mater in je vzrok smrti zveste dekle, katero — vržejo v ogenj. Doseže visoko čast, a naposled najde zapuščen pribežališče v hiši krščanskega senatorja Priscila. Tu se poboljša in pozneje najde v Jeruzalemu svojega mlajšega brata Maksima, dijakona, ki ga tudi obhaja.

«Dcera krále Chosroa». Ireno, knežjo hčer z Anara, pripeljejo kot ujetnico h kralju Chosrou, ki jo pomilosti. Irena je kristijanka in se zelo veseli, da je sv. križ v kraljevi palači. Nastane boj med paganstvom in krščanstvom, v katerem pade Irena; Sidija, hči Chosrova, pa sprejme Kristusovo vero. «Setníci V. legie». Ko je bil Zveličar križan, bila je posadka v Jeruzalemu V. legija. Vojaki so bile priče Jezusovega slovesnega vhoda v Jeruzalem, njegovega trpljenja in smrti. Pod križem stoji stotnik Abdenar, v Jeruzalemu sta Kornelij in Longin, ki je Jezusovo stran prebodel. V hiši Kornelijeve je ozdravljen Longin. Pisatelj popisuje njih izpreobrnjenje. Longin se snide z Marijo in Janezom in umrje kot mučenec, preboden z istim kopjem, s katerim je bil prebodel Jezusa. — V vseh povestih veje duh, ki ogreva srce bralčev. Posamezne epizode so krasno naslikane. H—e.

Razne stvari.

Naše slike.

Slika, ki je 'glava' današnje številke, pred očuje nam Rafaelovo sliko v 'stancah', namreč «Pravdoznanstvo». Srednja oseba nam kaže spoznavanje resnice in pravice, gleda namreč naprej in z drugim obrazom nazaj. Oseba na njeni desnici z levom naznanja oblast in moč, na levi pa drži ženska oseba vrv ali uzdo, s čimer se izraža brzdanje. Drugih posameznostij ni težko umeti. — Matija Čop. Posneli smo to drobno sličico natanko po malem portretu Langusovem, ki je v licejalni ljubljanski knjižnici. — Dve naslednji sliki razlagata sami sebe

dovolj. Kakor so si ljudje prijatelji ali pa nasprotniki, kaj čuda, da se tudi naši muciki ne godi vedno jednako! — Na str. 265. vidijo čitatelji natančno sliko gizejske sfinge, katero opisuje današnji sestavek «Na jutrovem». Na levi je srednja, na desni pa kos velike piramide. Prav resnična slika se vidi le poredkoma. — O Adolfu Veberju, zagrebškem kanoniku in slovečem pisatelju hrvaškem, čitajo naj čitatelji obširni spis v II. letniku našega lista. — Jako radi bi pisali obširno o obeh slikah na str. 280 in 281. A danes ne moremo, prostor se nam je preveč skrčil.